

CALEA SMERENIEI

† Duminica a 18-a după Rusalii, Pescuirea minunată

Pescuirea minunată este o minune săvârșită de Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos cu Simon Petru și cu alți pescari care toată noaptea s-au trudit și nimic nu au prins. Această amintire despre pescuirea minunată ne demonstrează succint, cum fapta Mântuitorului a determinat o cotitură în viața unor pescari, făcându-i să-și părăsească meseria lor și să se înroleze ca slujitori ai lui Dumnezeu, ai oamenilor și ca Apostoli și propovăduitori ai Legii evanghelice. Simon Petru s-a smerit atunci când a văzut această minune săvârșită de Domnul Iisus și, fără a se mândri, își recunoaște păcătoșenia și slăbiciunile. Spaimă mare i-a cuprins pe toți care au fost de față la săvârșirea acestei minuni, între care erau și Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu. Mântuitorul Iisus Hristos, văzând smerenia lui Simon, îi zice: „Nu te teme, de acum înainte vei fi pescar de oameni” (Luca 5, 10). Ne punem întrebarea ce i-a determinat pe acești oameni să-și părăsească ocupația, familiile lor, și să-L urmeze pe Domnul Iisus? Hotărârea lor de a-L urma pe Iisus este nepătrunsă și nebiruită putere a dumnezeiescului, este pilda vieții Sale curate și sfinte, virtutea smereniei. Mulți au propovăduit învățături înalte pe care ei nu le-au urmat, pe când Mântuitorul Iisus Hristos a împlinit tot ce a învățat. Asemenea pescarilor din Sfânta Evanghelie, pilda vieții neprihănite a Mântuitorului stă ca o carte deschisă în fața noastră, El este lumină pentru noi, după nopți lungi de pescuit în deșert. Pentru smerenia lui Simon și a celorlalți pescari, harul lui Dumnezeu a coborât peste ei și au devenit pescari de oameni, apostoli. Smerenia este păzitoarea și temelia tuturor virtuților, deoarece cu ea toate virtuțile devin mai adânci și desăvârșite. Ea stă la temelia vieții noastre spirituale, ea se afla la temelia tuturor celorlalte virtuți și este izvorul oricărui har ceresc. Dreptatea și tăria se sprijină tot pe smerenie. Știm că tăria noastră nu o avem decât de la Dumnezeu, dacă suntem convingși de slăbiciunea proprie. Prima virtute a creștinului este smerenia. Cu smerenia vom avea toate celelalte virtuți, fără ea, chiar dacă le vom avea pe toate, nu vom avea nici una. Domnul nostru Iisus Hristos, spre a ne face să înțelegem că această virtute este cea mai prețioasă dintre toate virtuțile, începe „fericirile”, cu smerenia, când zice: „Fericțiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor” (Matei 5, 3). Fericitul Augustin spune că: „cei săraci cu duhul” sunt cei smeriți. Sfântul apostol Petru dă frumoase îndemnuri fiilor duhovnicești, zicând: „Supuneți-vă preoților și toți, unii față de alții, îmbrăcați-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har” (1 Petru 5, 5). Smerenia este o virtute iubită de Mântuitorul, prin care vrea să fie imitat de toți cei care vor să-L urmeze, când zice: „Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine că sunt blând și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre” (Matei 11, 29). Smerit și mântuit!

Sfinții Cuvioși Iosif și Chiriac de la Bisericani

Sfântul Iosif, întemeietorul Mănăstirii Bisericani

Sfântul Cuvios Iosif de la Bisericani a fost primul sihastru cunoscut în Muntele Bisericanilor și întemeietorul mănăstirii cu același nume. A fost tuns în monahism la Mănăstirea Bistrița și a deprins de la părinții bătrâni viața duhovnicească, postul și neîncetata rugăciune. După ce a mers la Locurile Sfinte, Cuviosul Iosif s-a retras apoi în pustia de pe Valea Iordanului, unde a ajuns, în câțiva ani, sihastru vestit. A trăit într-o peșteră, mai întâi singur, apoi cu 17 pustnici ucenici, întemeind prima comunitate duhovnicească românească cunoscută în Țara Sfântă. După năvălirea arabilor asupra Sfintelor Locuri, Cuviosul Iosif și-a luat ucenicii și a venit în Moldova, la Mănăstirea Bistrița. După o invazie a turcilor, care le-au incendiat biserica, s-au hotărât să plece la Sfântul Munte Athos. Pe drum, însă, li s-a arătat într-un stejar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care i-a întrebat: „Unde mergeți?”. La această minunăție vedere, ei au răspuns: „Ne ducem la grădina ta!”, iar Maica Domnului le-a spus atunci: „Întoarceți-vă, căci și aici este grădina mea!”. Mai târziu, schitul Cuviosului Iosif s-a numit Schitul Bisericani, „al evlavioșilor”, pentru că monahii se rugau aici cu lacrimi și mulți se vindeau de boli cu rugăciunea și binecuvântarea Cuviosului Iosif.

Sfântul Chiriac a stat în pustie singur 60 de ani

Cuviosul Chiriac de la Bisericani a trăit la începutul secolului al XVII-lea la Mănăstirea Bisericani, care număra pe atunci peste 100 de călugări. S-a retras în pustie, într-o peșteră din muntele lui Simon, unde a trăit singur timp de 60 de ani. L-a cunoscut și Sfântul Ierarh Dosoftei, mitropolitul Moldovei, care, mai târziu, după mutarea cuviosului la Domnul, i-a sărutat moaștele. Este cunoscut ca unul dintre marii sihaștri din Carpați, având o viață pilduitoare: trăirea în desăvârșită lepădare de sine, smerenie și în neîncetată rugăciune. Moaștele lui au fost așezate în peștera în care a trăit, ce se poate vedea și astăzi și în care s-a amenajat, mai târziu, un paraclis în cinstea lui. Mai târziu, din cauza deselor tulburări din țară, moaștele sale au fost împărțite.

Canonizarea

Hotărârea canonizării Sfinților Cuvioși Iosif și Chiriac de la Bisericani a fost luată în cadrul sesiunii de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din data de 5-7 martie 2008, iar proclamarea solemnă a canonizării a avut loc pe data de 5 iunie 2008 la Mănăstirea Neamț, alături de alți șapte cuvioși nemțeni.

Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul, Mitropolitul Țării Românești

Venerabilul Mitropolit Antim Ivireanul era de loc din Iviria (Georgia). Părinții săi, Ioan și Maria, i-au pus din botez numele Andrei. Ajungând din tinerețe rob la turci, a stat mulți ani în Constantinopol, învățând limbile greacă, arabă și turcă, precum și meșteșugul sculpturii, al picturii și al broderiei. În anul 1690 este adus în Țara Românească de voievodul martir Constantin Brâncoveanu. Aici a învățat meșteșugul tiparului de la Episcopul Mitrofan, iar după câțiva ani s-a călugărit și a fost hirotontit preot. Între anii 1691-1694 a condus tipografia domnească de la București și a tipărit trei cărți. Între anii 1694-1696 a întemeiat o nouă tipografie la Mănăstirea Snagov. Între anii 1696-1701 a fost egumen al acestei mănăstiri tipărind 14 cărți, dintre care patru în limba română, iar celelalte în limbile greacă, slavonă și arabă. Între anii 1701-1705 a condus din nou tipografia domnească din București, tipărind 15 cărți, îndeosebi cărți de slujbă. Între anii 1705-1708 a fost episcop la Râmnicu-Vâlcea, întemeind aici prima tipografie. Timp de trei ani a tipărit la Râmnic 10 cărți, dintre care 7 în limba română. Între anii 1708-1716 a fost mitropolit al Țării Românești, întemeind noi tipografii și tipărind încă 19 cărți, dintre care 12 cărți în română. În toamna anului 1716 a fost închis, la porunca turcilor, caterisit și trimis în surghiun la Mănăstirea „Sfânta Ecaterina” din Muntele Sinai. Pe cale a fost martirizat de ostași și aruncat în râul Tungia, lângă Adrianopol. Acest fericit ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, fiind de mic înstrăinat din pământul părinților săi și după ce suferi grele ispite între păgâni, a fost călăuzit de Hristos în pământul românesc. Astfel, aici și-a găsit a doua patrie, cu părinți și frați

și toată mângâierea Duhului Sfânt. Luând jugul lui Hristos la Mănăstirea Snagov, ieromonahul Antim a ajuns călugăr iscusit și tipograf neîntrecut în Țara Românească. Timp de 15 ani, până a fost făcut episcop, a întemeiat două tipografii și a tipărit zeci de cărți bisericești în limbile română, greacă, arabă și slavonă, dovedindu-se cel mai mare tipograf al țării noastre în secolele XVII și XVIII. Cărțile lui s-au răspândit în toate provinciile românești, ajungând până în Athos, în Grecia, la Constantinopol, Ierusalim și Sinai, în Siria și Iviria, căci era un devotat slujitor al lui Hristos și apărător al Bisericii Ortodoxe. Dimensiunea panortodoxă a activității culturale a Sfântului se descoperă și în rolul pe care l-a avut prin acordarea unui ajutor deosebit altor popoare creștin-ortodoxe, aflate sub stăpânire otomană, pentru dezvoltarea culturală și spirituală a acestora, prin cărți tipărite în limbile greacă și slavonă, prin punerea bazelor primei tipografii cu caractere georgiene întemeiate la Tbilisi (1709) și prin dăruirea unei tipografii cu caractere arabe Patriarhiei de Antiohia (1706), după ce a tipărit la Mănăstirea Snagov Liturghierul greco-arab.

Rugăciune și credință

Rugăciunea este convorbirea sufletească a omului cu Dumnezeu. Înaintea Bunului Dumnezeu, rugăciunea este o taină, ea este maică și împărăteasă peste toate faptele bune. Modul nostru de a comunica cu Dumnezeu este rugăciunea. De aceea, dacă vrem să vorbim cu Dumnezeu, rugăciunea trebuie să fie o stare permanentă a minții și a inimii noastre. Rugăciunea neîncetată și mulțumirea față de Dumnezeu pentru toate câte ni se dăruiesc, fac parte din firescul vieții. Dacă omul nu mulțumește lui Dumnezeu pentru fiecare lucru, nu poate nici să se roage, nici să trăiască viața duhovnicească. Rugăciunea este ridicarea minții și a voii noastre către Dumnezeu. În timpul rugăciunii ne închinăm, însemnându-ne cu semnul sfintei cruci, făcând metanii, stăm în genunchi, spre a spori evlavia noastră lăuntrică. Mai ales în timpul postului trebuie intensificată rugăciunea, deoarece postirea noastră este incompletă fără rugăciune. Cea mai sigură și cea mai potrivită cale în urcușul spre desăvârșire al creștinului este rugăciunea, deoarece este maică a virtuților. Postul și rugăciunea sunt armele cu care creștinul luptă pentru dobândirea libertății duhovnicești. Postul Mare este vremea rugăciunii și a pocăinței. Prin rugăciune, omul se pregătește pentru întâlnirea cu Mântuitorul Iisus Hristos prin Sfintele Taine și tot prin rugăciune o și întreține, printr-o stare de smerenie și de pocăință. Aceasta, pentru că prin înseși cuvintele rugăciunii, cerem mila lui Dumnezeu și iertarea păcatelor și ne recunoaștem starea de păcătoșenie. După mărturisirile Sfinților Părinți, rugăciunea bineplăcută înaintea lui Dumnezeu este cea împlinită de creștin cu toată ființa sa. Pentru aceasta este nevoie ca el să aibă minte, inimă și credință puternică, ca să-L preamărească, să-i mulțumească și să-i ceară tot ceea ce El consideră că-i este de folos. Și acestea pentru că rugăciunea este convorbirea omului cu Dumnezeu și cea mai sigură cale de desăvârșire a oricărui creștin. Rugăciunea trebuie să fie scurtă, simplă și constantă. Ea poate fi și o atitudine lăuntrică, o îndreptare a sufletului către Dumnezeu în deplină tăcere. Rugăciunea stă în a-ți împreuna cugetul cu evlavie, cu străpungerea inimii, cu mărturisirea păcatelor și cu suspine nevăzute și cu o dispoziție nepătimașă câștigată prin deprindere și care răpește mintea prin dragoste desăvârșită spre înălțimea spirituală. Ea este, prin excelență, un act de credință în Dumnezeu. Mai ales acum, în timpul postului, ne gândim și practicăm cu mai multă intensitate rugăciunea, pentru că fără ea postirea noastră este lipsită de conținut. Miezul postirii noastre este rugăciunea, care ne aduce la comuniunea cu Dumnezeu și astfel postul și rugăciunea ne fac să trăim bucuria duhovnicească a Raiului. Omul care a gustat bucuria lăuntrică a rugăciunii va dori să fie neîncetat împreună cu Domnul, ca să poată sta de vorbă cu El. Să ne rugăm și noi în timpul postului: „Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta...” (Psalm 140, 2).

† Când Iisus Hristos este cunoscut și ascultat cu adevărat, atunci se face pace în suflet, în familie, în țară și în lume.

† Prin credința în Dumnezeu, viața noastră capătă sens, scop, sprijin. Sufletul este plin de o comoară neprețuită.

† Răutatea se înmoaie și se potolește cu blândețea, iar nu cu altă răutate.